

SPF Tunasols historia

1939 - Sveriges Folkpensionärers Riksförbund, SFRF, bildades i Göteborg av kommunister och syndikalister.

1942 - Syndikalisterna drar sig ur och bildar PRO. Kvar blev föregångarna till SPF.

1945 - En augustidag kom fröken Greta Linder, då 41 år, hem med tåget från sitt arbete i stan. Tureberg var ett stationsområde med villor och låga hus. På stationshuset satt en affisch om ett pensionärsmöte som skulle äga rum på Turebergs biograf på Bygdevägen (fotot är taget 1952). Greta Linder gick dit tillsammans med sin mamma.

På mötet bildades en lokalavdelning av SFRF, som av Riksförbundet fick namnet Sollentuna Pensionärsförening avd. 30. Föreningen fick 19 medlemmar och årsavgiften var två (2) kronor. Det första protokollförda mötet ägde sedan rum i Turebergsskolan.

Den förste ordföranden hette Frans Ohlin och sekreterare fröken Linder. Hon fick bli sekreterare eftersom hennes mamma var medlem.

Föreningen skulle arbeta med människovård och en värdig försörjning. Man skulle inte behöva känna sig som ett fattighjon. Medlemsvärvningen gick dåligt i början. Det framkom att kaffefester var populära. Sagt och gjort. Det blev ett friluftsmöte med kaffeservering i Hembygdsgården i augusti

1946 - Det var fortfarande ransonering efter kriget men föreningar fick extra tilldelning av kaffekuponger och kunde ansöka om licens för bröd och socker. Överblivet bröd, kaffe och blommor från mötet auktionerades ut med vinst eftersom ordföranden var en mycket duktig auktionsförrättare.

1947 - På årsmötet föreslogs att pensionärerna skulle gå med i "första-maj-tåget" under parollen "Full försörjning utan fattigvård". Det blev inte så men en uppvaktnings hos finansminister Ernst Wigforss med krav på indexreglerade pensioner blev det.

1950 - På ett styrelsemöte var frågan uppe att alla gamla skulle få en stuga med en liten tillhörande tomt. Det gav tyvärr inget resultat.

1951 - Väntjänsten bildades. Det var fyra medlemmar som var sjuka så fem särskilda sjukbesökare utsågs.

Samma år inköptes två stora och tolv små dukar av lärft vilket var billigare än pappersdukar.

1955 - Tidningen Pensionären kom ut (som senare blev Veteranposten/Veteranen/ Seniorens). Det gick dåligt för tidningen så föreningen beslöt att gå in med 3 andelar á 10 kr. Det var en stor del av budgeten eftersom det Kommunala bidraget var 50 kr/år!

800 kronor samlades in till en fana (finns kvar). Fanan invigdes vid 10-årsjubileet i Medborgarhuset i Helenelund.

1964 - Föreningens ordförande J.B. Johansson omkommer i en trafikolycka och föreningen föll i dvala. Greta Linder blev ordförande men föreningen gick in i en törnrosasömn. Enligt henne själv ända till 1975. Stadgarna sade att så länge fem medlemmar ville upprätthålla föreningen skulle den ej läggas ner.

1984 - Föreningen blir för stor (200 medlemmar) och en diskussion ledde till beslut om att det skulle finnas två föreningen i Sollentuna. Grindslanten startar som ny förening i norra delen av kommunen.

1986 - Sveriges Folkpensionärers Riksförbund byter namn till Sveriges Pensionärsförbund (SPF). Vår förening får då namnet SPF Tunasol i Sollentuna.

Ett medlemsblad ska delas ut så nu införs så kallade "Brevduvor". I korthet fungerar det så att Medlemssekreteraren tar fram namnetiketter på alla medlemmarna i föreningen. Etiketterna klistras på kuvert som sedan sorterats i buntar efter postnummer.

"Ringduvor" (tre stycken) har sedan ringt till "sina Brevduvor" (ca 40 stycken under åren) för att höra om de kan ställa upp den aktuella dagen.

Brevbuntarna sorteras sedan upp av brevduveansvariga på de olika brevduvorna. Styrelsen har sedan fyllt kuverten och därefter har informationen delats ut av Brevduvorna. Alla medlemmar bor inte i kommunen så dessa kuvert fick postas.

1989 - Sveriges Pensionärsförbund (SPF) ordnar en central utbildning för KPR-ledamöter (Kommunala Pensionärsrådet) med fortsättning i distriktsvis kurser. Deltagande i KPR är en viktig och angelägen del av vår samhällsinriktade verksamhet och informationen därifrån till medlemmarna utgör en viktig del i programverksamheten.

1990 - Under 90-talet fram till 2001 hade föreningen tillsammans med andra pensionärsorganisationer en expedition på Tors Backe. Vaktschema upprättades.

Riksdagen beslutar om nytt skattesystem med stora förändringar för pensionärerna. SPF och PRO protesterar gemensamt med visst resultat – uppräknig av pensionstillskottet och förbättring av grunderna för det kommunala bostadstillägget.

1991 - Regeringens pensionärskommitté bildas som permanent forum för överläggningar mellan regeringen och företrädare för de öppna, riksomfattande pensionärsorganisationerna.

1992 - Ädelreformen genomfördes i Sverige den 1 januari och innebar att kommunerna fick ett samlat ansvar för långvarig service, vård och omsorg för äldre och handikappade och genom detta ta över en del ansvar som tidigare legat på landstingen.

1993 - En kamp drevs mot de minskade basbeloppet och dess effekter på stats- och kommunal pensionerna. SPF och PRO svarade solidariskt för rättegångskostnaderna för en statspensionär, som stämde staten för att få rättelse.

1994 - SPF lämnar svar på en remiss om "Reformerat pensionssystem".

1995 - Tunasol fyller 50 år och det firas med olika aktiviteter under hela året. Vi firar med jubileumsmånadsmöte med inbjudna gäster från kommunen, distriktet, SPF:s

Förbundsstyrelse och samverkande organisationer. Jubileumsmiddag hålls den 13 november på Scandic Star Hotell med drygt 200 deltagare. Jubileumsmiddagen bestod av Toast Skagen toppad med stenbitsrom, Ädelostgratinerad laxfjäril med wokade grönsaker och pressad potatis och avslutades med kaffe och mintkaka.

Tunasol ordnar distriktsmästerskap i Boule som blir ett uppskattat initiativ som följs av årliga tävlingar i distriktet

SPF håller kongress i Borlänge. Nya stadgar och handlingsprogram antas och Tunasols ordförande – Marianne Lundqvist - blir suppleant i Förbundsstyrelsen.

SPF och övriga öppna pensionärsorganisationer för fram krav till regeringen beträffande värdesäkring av pensionerna, kommunernas avgifter för vård och omsorg samt skattesatser och nya taxeringsvärden för fastigheter

Stockholmsdistriktet firar 50-årsjubileum

I Sverige och övriga världen högtidshålls att FN funnits i 50 år

1996 -Tunasol marknadsförs i Sollentuna Centrum genom skärmbildsutställningar, squaredans, sång av kören, dans av Pingvinerna, lotterier och shuffleboard.

På riksnivå inleds ett fördjupat samarbete mellan de fyra pensionärsorganisationerna och former för en mer reglerad samverkan – en ”paraplyorganisation” – diskuteras.

1997 - Ny informationsteknik gör sitt intåg i Tunasols program med "Surfa på nätet", IT-cirkel och information om Internet och SeniorNet. Före detta ordförande Bo Bäckström skänker en dator till föreningen.

SPF, som sedan 1991 arbetat för att SPP ska ändra sitt beslut om reducering av pensionen, lämnar in en stämmingsansökan till Stockholms Tingsrätt för ett slutligt ställningstagande. Förbundet anlitar också advokat för överklagande av kommunalt beslut om avgiftsreglering när en av två makar bor i särskilt boende.

1998 - Tunasol diskuterar 1997 års förbundsutredning om SPF:s verksamhet, organisation samt föreningarnas och distriktens roll. SPF lämnar synpunkter på regeringens förslag till nationell handlingsplan för äldreomsorgen. Det gäller särskilt beträffande anhörigstöd, läkare, fortbildning, kvalitetsutveckling, forskning och avgiftsfrågor.

1999 - SPF:s kongress i Helsingborg beslutar att kongressperioden ska vara tre år, att förbundsrådet ersätts av årliga distriktsordförandekonferenser och att den lokala pensionärspolitiska verksamheten ska vara en prioriterad fråga för SPF.

2001 - Lagstadgad taxa införs i äldreomsorgen. SPF blir medlem i Olders Peoples platform-AGE – en paraplyorganisation för äldre inom EU.

2002 - SPF och PRO deltar i ett gemensamt grannstödsprojekt för att säkrare och tryggare Sollentuna.

2003 - SPF deltar i diskussionen om äldreomsorgen genom att bl a ge ut boken "Vågar jag bli gammal" – en riktig braständare.

2004 - Kommunala Pensionärsrådet, där Tunasol är representerat, arrangerar i samråd med Vård- och omsorgsnämnden i Turebergshuset en "Äldredag" kring bl a ämnet "Läkemedel på gott och ont". Ca 200 personer deltar i seminariet. Så gott som årligen arrangeras s k Seniodagar med teman som berör kommunens äldre.

2005 - Tunasol fyller 60 år och firar med månadsmöte med inbjudna gäster från bl a kommunen och samverkande organisationer. Vidare firas jubileet med fest på Star Hotell med gäster från Grindslanten, distrikt och förbund. Middag, orkester, sång, överraskningar och dans för ca 200 deltagare.

En "Äldredag" arrangeras av KPR på samma sätt som under 2004 och med över 200 deltagare. På programmet bl a demens och "rätt och god mat för seniorer".

Vid förbundskongressen beslutades om ett nytt handlingsprogram 2005-2008 och nya stadgar antas för SPF, distrikt och föreningar. Ändrad fördelning av kongressombud innebär att de stora distrikten, som tidigare missgynnats, får en mer rättvis representation.

2008 - På initiativ av Tunasol och nästan som pionjärer startar projektet Rastfaddrar i samarbete med övriga pensionärsorganisationer i kommunen. Vid den här tidpunkten fanns denna verksamhet bara vid skolor i Växjö.

2009 - På initiativ av Tunasol skapas ett "Äldreråd" för samordning av kommunens pensionärsföreningars arbete att vara med i utvecklingen av äldreomsorgen.

2010 - Inför valet anordnar Sollentunas pensionärsorganisationer en utfrågning av kommunens samtliga politiska partier om deras program för äldrefrågor.

Genom årtiondena har en betydande utveckling av verksamheten skett. Aktivitetsutbudet har blivit större, samverkan med övriga pensionärsföreningar i kommunen har ökat och möjligheterna att påverka de pensionärspolitiska besluten i kommunen har utvecklats.

2013 – Ulf Blanche och Pelle Olsson startar en ny aktivitet – onsdagsjazz.

2014 - Inför valet anordnar Sollentunas pensionärsorganisationer en utfrågning av kommunens samtliga politiska partier om deras program för äldrefrågor.

2015 - Vi byter namn till SPF Seniorerna. Detta innebär att vi på årsmötet antar nya stadgar.

SPF Tunasol är Sveriges femte äldsta SPF-förening och firade 70 år den 14 september genom att göra en dagsutflykt till Mariehamn på Åland. Totalt deltog 175 medlemmar, Distriktsordförande Monica Ulfhielm + några inbjudna gäster från Kommunen. När vi kom ombord serverades "bubblor" och sedan blev det tårta och kaffe. Buffé intogs senare på båtens Bistro Buffet.

Brevduveverksamheten, som startade 1986, upphör och medlemsbladet skickas ut som Posttidning B med medlemmarnas namn och adress tryckt på baksidan. Posttidningen kommer att heta "Tunasol".

Den 4 mars startade polisen ett Seniorråd tillsammans med de fem Norrortskommunerna i Stockholm. Syftet med detta är att dels få vår syn på vad polisen ska prioritera och syssla med, dels att polisen ska nå fler seniorer med brottsförebyggande information om brott som kan vara aktuella. Seniorrådet har fyra möten per år.

2016 - Datorutbildning för "Årsrika" - Vi har i flera år pratat om att de skulle vara värdefullt om vi kunde hitta kontakter med Rudbeckskolan där unga personer kunde dela med sig av sin datorkunskap. Några elever startade ett företag - Teknikhjälpen - inom ramen för Rudbeckskolans verksamhet Ung Företagsverksamhet. Under våren hade de kurser där alla hade möjlighet att delta.

Äldrerådet skickar en skrivelse till Sollentuna kommun. Skrivelsen tar upp ett antal mycket viktiga frågor om äldreomsorgen i Sollentuna. Rubrik - Kan Sollentuna få Sveriges bästa äldreomsorg genom besparingar?

Studiecirkel "Minns du Sollentuna" startar. I cirkeln tar man reda på vad som hänt i kommunen de senaste hundra åren, diskuterar, berättar och påminner varandra om förändringar och annat som hänt från norr till söder i kommunen.

Pensionärsorganisationerna i Sollentuna genomförde den 4 oktober ett gemensamt seminarium om tillgänglighet och ledsagarservice i länets olika kommunikationsmedel. Föredragande var Melker Larsson från Trafikförvaltningen (Stockholms Läns Landsting, SLL). Utvecklingen fortsätter med ny fordonspark och ny teknik. Det är nu klart med engångstaxa från den 9 januari 2017. Det innebär att länet blir en zon och vi betalar ett pris oavsett vart inom länet vi åker.

Paneldebatt med politikerna i Turebergshuset den 28 oktober. Panelen fick frågor om vad de gick till val på 2014 och vad de har utträttat till dags dato.

2017 – Det nya året startade med att samtliga föreningar fick en ny hemsida och nytt medlemsregister.

Tunasol har nu drygt 1 250 medlemmar och har genom åren fortsatt med traditionen från 1946 genom att "auktionera ut" överblivet kaffebröd från våra månadmöten.

Under våren hade vi ett gemensamt seminarium - "Brott mot äldre" - där både SPF, PRO, Polisen, Kommunen och Brottsofferjouren samarbetade.

2018 – Politikerutfrågning om äldrefrågorna inför valet den 9 sept. Äldrerådet, där de flesta av Sollentunas pensionärsföreningar ingår, hade inför valet bjudit in partierna i fullmäktige till utfrågning inom äldreområdet - 18 maj Oppositionen och 31 maj Majoriteten.

Många medlemmar äter ensamma och därför började vi att äta en gemensam middag på Restaurang Hamilton en gång i månaden. Initiativtagare var en liten grupp med vice ordförande Esbjörn Melin i spetsen.

Tunasols tre boulelag deltog andra året i rad i tävlingen ”Viking Line Trophy” i Mariehamn. Det var 66 lag som tävlade och ett av våra lag kom på sjunde plats!

2019 – Bokcirklar har på nytt blivit populära och därför påbörjade vi en i Tunasols regi. Vi började med 8-10 deltagare och fyra cirkelsammanskomster. Cirkeln startades av vice ordförande Esbjörn Melin.

Ett av Tunasols lag vann 2019 års bouletävling Viking Line Trophy i Mariehamn.

”Samtalsgrupp Senior” bildas där fokus låg på de dagar som kommer. En tydlig struktur för samtalen och ett nytt tema vid varje tillfälle. De undersökte, utifrån varje tema, hur man kan hitta inspiration i vardagslivet.

Under hösten utökade vi den gemensamma middagen med att även bjuda in till söndagsmiddag på restaurang Hamilton. Även denna en gång i månaden. Blev en succé från början!

Familjens Jurist AB i Sollentuna höll i en fördjupad inblick i juridiken kring en del viktiga handlingar inom familjerättens område - juridiken kring framtidsfullmakt, arvsrätt, testamente och gåvobrev. Det var strax över 100 personer som deltog.

SPF Seniorerna fyller 80 år och det firade Tunasol genom att på årets sista jazzkonsert bjuda medlemmar på gratis entré och kaffe!

2020 – Den 13 februari manifesterade Tunasol och övriga pensionärsföreningar i Sollentuna för att få behålla Sollentuna Bio kvar i kommunen. Flygblad delades ut. Manifestationen uppmärksammades med en direktsändning av P4 Stockholm + en artikel i Sollentuna direkt. Länkar till flygblad och tidningsartikel finns på hemsidan.

I mars slår ett nytt farligt virus till över hela världen – Covid19. Börjar i Kina och går sedan som en löpeld över världen. Det här innebär att vi alla nu får veta att det är Folkhälsomyndigheten som från nu talar om för oss vad vi får göra och vad vi inte får göra. Vi över 70 ska hålla oss i karantän och inte träffa vare sig barn, barnbarn, släkt eller vänner. De enda som vi alla får göra är att träffas och ha aktiviteter utomhus med stort avstånd från varandra. Alla som jobbar bör jobba från hemmet och gymnasieskolor stängs.

Ett sätt att minska smittan är tvätta, tvätta och åter tvätta händerna. Ensamheten är större än den någonsin varit. Nya mötesalternativ via Zoom men det är ju inte alla medlemmar som har dator eller smartphone. Vi väntar och väntar på att ett vaccin ska komma så att vi återigen kan träffas och umgås! 2020 är ett år som vi hoppas aldrig ska komma tillbaka!

2021 – Covid19 håller fortfarande hela världen i sitt grepp. På grund av de restriktioner som Folkhälsomyndigheten utfärdat hölls årsmötet per capsulam. Detta innebär att beslut fattas utan att årsmötets medlemmar är samlade. Styrelsen hade möte via Zoom.

Våren kommer och vaccineringen börjar. Restriktionerna lättar något den 1 juni men fortsatt försiktighet i umgänget kvarstår ett tag till. Samtliga restriktioner tas bort den 20 september men fortsatt försiktighet rekommenderas. Föreningslivet börjas så smått igen – som vi har längtat! Under december kom en ny variant av Covid19 (Omicron) och nya restriktioner gäller från den 8 december.

2022 – I mitten av januari kom hårdare restriktioner så ännu en gång får våra inomhusaktiviteter ställas in!

Artikel i ”Mitt i” (22 januari) – Skriande lokalbehov ett hot mot organisationerna! Pensionärsföreningarna vill ha ett eget hus.

Årsmötet beslutade att Tunasol skickar en skrivelse till kommunen att omvandla nuvarande bibliotekshuset till ett kulturhus som då även ska inrymma lokaler för pensionärsorganisationernas verksamheter.

2023 – Den förebyggande verksamheten för äldre i Sollentuna utvecklas. *Seniorträffarna* kommer att få fler aktiviteter och ha en ännu mer öppen verksamhet. Syftet med detta är att minska den ensamhet som många äldre känner.

Volontärverksamheten tar nya tag - Vård- och omsorgskontoret har tagit tillbaka verksamheten och satsar på en nystart. Tunasol ligger i startgroparna för att vara en resurs i arbetet med att skapa engagemang för att bli volontär.

Under våren erbjöds våra medlemmar att vara med i en *livsberättarcirkel* som bygger på att var och en som deltar berättar från sitt eget liv. Dessa berättelser ligger sedan till grund för gemensamma samtal i gruppen. Vi har utbildat tre handledare.

Programaktiviteterna utökas med att även erbjuda biljetter till musikaler, teater i olika former, etc etc

En av Tunasols i särklass populäraste aktiviteter är jazzen. Vi har haft 118 konserter sedan starten och under hösten (2023) kommer ytterligare åtta (8)!

Vår medlem Pelle Olsson var initiativtagare och Ulf Blanche blev drivkraften bakom denna succé.

<i>Tunasolare</i>	<i>Gäster</i>	<i>Publiken totalt</i>
7 721	1 960	9 681

Den 24 oktober passerade vi 10 000 betalande besökare. Av dessa var 8 000 egna medlemmar, men ett betydande antal övriga gillar också förmiddagsjazzen. Våra trotjänare Peter Hellström och Ann-Margret Bratt har suttit 115 gånger i kassan och det är också något att fira.

Det har blivit närmare 120 konserter med 30 olika orkestrar sedan starten hösten 2013. Att det serverats en hel massa kaffe och kanelbullar i mingelpauserna är lätt att räkna ut.

Ordföranden

1945	Frans Ohlin
1946 – 1947	Albert Grönskog
1948	Olov Hedberg
1949 – 1950	Josef Kristiansson
1951 – 1952	Fredrik Netterberg
1953 – 1956	Otto Jansson
1957 – 1964	J.B. Johansson
1964 – 1975	Greta Linder
1976	Agnes Peterson
1977 – 1985	Allan Eremark
1986 – 1988	Gunvor Dahlström-Eldh
1989 – 1993	Bo Bäckström
1994 – 1998	Marianne Lundqvist
1999 – 2003	Göran Sandén
2004	Margaretha Hyller
2005 – 2012	Lennart Wallin
2013 – 2015	Birgitta Elsner
2016 – 2021	Monica Sveningsson
2022 –	Margareta Erman

Medlemsavgifter

1945	2 kronor
2005	180 kronor
2015	250 kronor
2017	270 kronor
Vänmedlem	50 kronor
2018 -	300 kronor

Silvernålen delades ut mellan åren 1985 till 2003

1985	Allan Eremark	1995	Kerstin Olsson
	Edvard Ahlefors		Erik Sundberg
	Vilhelm Brodin	1997	Ulf Wahlberg
1990	Stina Samuelsson	1996	Alf Wennström
	Arne Tibblin	1998	Gunnar Alerius
	Bertil Jonberger	1999	Marianne Lundqvist
	Elsa Franzén		Lennart Forsberg
	Gunvor Dahlström-Eldh	2000	Anna-Lisa Wallster
	Anna-Lisa Andersson		Gunnar Ehmer
	Karl-Gustaf Mattson	2001	Anna-Lisa Rickman
1994	Bo Bäckström		Hans Ene Johnsson
	Britt-Marie Åhman	2002	Görel Karlin
	Karin Zachrisson	2003	Göran Sandén
			Lilian Hammarlund